

Pan
mł. bryg. Adam Koniczny
Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
w Legnicy

LWR-410-27-04/2009
P/09/061

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła kontrolę Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (KM PSP) w Legnicy w zakresie funkcjonowania numeru alarmowego 112 w latach 2007-2009 (sierpień).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli - na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK - przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli mimo stwierdzonych uchybień, nie mających istotnego wpływu na kontrolowaną działalność, ocenia pozytywnie działalność KM PSP w zakresie przyjmowania zgłoszeń z telefonów stacjonarnych w Legnicy i powiecie legnickim na numer alarmowy 112 oraz współdziałanie w wyniku tych zgłoszeń ze służbami powołanymi do realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia oraz bezpieczeństwa obywateli, a także mienia i środowiska.

Przyjmowanie zgłoszeń z telefonów stacjonarnych w Legnicy i powiecie legnickim na numer alarmowy 112 powierzono w Komendzie funkcjonującemu w jej ramach Miejskiemu Stanowisku Kierowania, zwanym dalej „MSK”. W MSK KM PSP wdrożono procedury zarówno przyjmowania tych zgłoszeń jak i postępowania po ich przyjęciu, tj. procedury:

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- „P-17” – przyjęcia zgłoszenia telefonu alarmowego 112, określającej szczegółowo postępowanie dyżurnego od momentu odebrania połączenia alarmowego, do chwili przyjęcia zgłoszenia przez PSP lub przekierowania tego wywołania do załatwienia przez inną służbę,
- sposobu ustalania i lokalizacji telefonów zgłaszających interwencję (ustalonej przez Wydział Operacyjno-Szkoleniowy KM PSP w Legnicy w marcu 2009 r.).

MSK zostało wyposażone w sprzęt łączności umożliwiający w systemie CENTREX przekierowywanie zgłoszeń alarmowych do innych służb ratowniczych, a z Pogotowiem Energetycznym w Legnicy łączność nawiązywano za pomocą tzw. *sztynnego łącza*. Urządzenia te umożliwiały również przekierowywanie zgłoszeń na numer 112 do jednostek równoległych w sąsiadujących powiatach (złotoryjskim i jaworskim). Urządzenie nagrywające przebieg rozmów z dyżurnym, przyjmowanych na numer 112, podczas kontroli było sprawne. Ostatnią awarię tego urządzenia (uszkodzenie dysku rejestratora) odnotowano 30 sierpnia 2009 r. Odsłuchany podczas kontroli przebieg rozmów przyjętych na nr 112 w wybranych dniach sierpnia i września 2009 r. potwierdziły sprawne i zgodne z powołanymi wcześniej procedurami działanie dyżurnych MSK KM PSP.

Izba ocenia jako celowe objęcie w latach 2007-2009 dyżurnych MSK przyjmujących zgłoszenia alarmowe łącznie 6 szkoleniami z zakresu powiadamiania ratunkowego, w tym obsługi numeru alarmowego 112. Do udziału w dwu wymienionych wyżej szkoleniach (11 września 2008 r. i 18 września 2009 r.), zaproszono również pracowników Pogotowia Ratunkowego, Komendy Miejskiej Policji oraz Straży Miejskiej w Legnicy. Negatywnie Izba ocenia natomiast niewystarczające przygotowanie dyżurnych w zakresie znajomości języków obcych, ograniczające przyjmowanie zgłoszeń z telefonów stacjonarnych od obcokrajowców. Tylko jeden z 10 dyżurnych posiada bowiem certyfikaty znajomości języka angielskiego i niemieckiego. Pozostali dyżurni nie posługują się żadnym językiem obcym. Podczas nieobecności wymienionego dyżurnego, nie ma zatem możliwości odebrania zgłoszenia w języku obcym. W tym stanie rzeczy Izba przyjmuje do wiadomości decyzje Pana Komendanta o preferowaniu podczas naboru nowych dyżurnych osób ze znajomością języków obcych oraz o zamiarze zachęcenia dotychczas zatrudnionych pracowników do ich nauki.

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK próby sprawności systemu powiadamiania ratunkowego wykazały możliwość sprawnego uzyskania połączenia z telefonów sieci stacjonarnej w Legnicy i powiecie legnickim z dyżurnym MSK KM PSP, w większości przypadków w czasie nieprzekraczającym kilkunastu sekund. Również w krótkim czasie dyżurny lokalizował dzwoniącego z telefonu TP S.A. (adres dzwoniącego abonenta). Nie posiadał natomiast możliwości ustalenia adresu abonentów telefonów stacjonarnych sieci „Dialog” oraz „Vectra”.

Lokalizacja osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112 z telefonów mobilnych, przekierowywanych do MSK KM PSP przez jednostki Policji dokonywana była, w przypadku

sieci ERA i ORANGE z niepewnością co najmniej kilkuset metrów, a sieci PLUS – z niepewnością nawet ponad 30 km. Tym samym w ocenie Izby istniejący system lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń na numer alarmowy 112 nie działa z wystarczającą precyzją (nie pozwala na uzyskanie dostatecznie precyzyjnych informacji).

W związku z wyznaczeniem przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu skontrolowanej KM PSP do zorganizowania przyszłego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Legnicy dla Miasta Legnicy oraz powiatów legnickiego, jaworskiego i złotoryjskiego opracowano w październiku 2009 r. projekt koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego dla takiego obszaru. Projekt ten do czasu zakończenia kontroli nie został zatwierdzony przez Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu. Uwagi zgłoszone natomiast do tej koncepcji przez Komendantów Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Złotoryi i Jaworze wskazują na nieuwzględnienie w niej:

- struktury systemu powiadamiania ratunkowego oraz opisu przepływu informacji, a także dysponowania siłami ratowniczymi i zespołami ratownictwa medycznego z powiatów złotoryjskiego i jaworskiego,
- analizy zasobów ratowniczych w tych powiatach,
- przeprowadzenia szkoleń dla dyspozytorów Państwowej Straży Pożarnej innych, niż przewidzianych do zatrudnienia w organizowanym Centrum Powiadamiania Ratunkowego,
- doposażenia Komend Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze i Złotoryi w urządzenia techniczne oraz systemy teleinformatyczne zapewniające łączność z Centrum, a także sposobu sfinansowania nabycia tych urządzeń.

Uwzględniając przytoczone uwagi Komendantów Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Złotoryi i Jaworze, Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że projekt wymienionej wyżej koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego dla Legnicy oraz powiatów legnickiego, jaworskiego i złotoryjskiego, wymaga dopracowania.

Przedstawiając Panu Komendantowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o :

1. *Dopracowanie koncepcji systemu powiadamiania ratunkowego dla Legnicy oraz powiatów legnickiego, jaworskiego i złotoryjskiego, m.in. poprzez uwzględnienie uwag*

zgłoszonych w przedmiotowej sprawie przez Komendantów Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Złotoryi i Jaworze.

- 2. Podjęcie działań ukierunkowanych na możliwość przyjmowania zgłoszeń od obcokrajowców nie władających językiem polskim (zwłaszcza w przyszłym Centrum Powiadamiania Ratunkowego).*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.